

یاددوست

بیش از ۵۰ سال هنرمندی حسین عرفانی پیکر صدایپشه بی‌مانند و بانشاط به خاک سپرده شد

رضا آشفته

● پیکر حسین عرفانی، صدایپشه‌ای که دیگر ماندنش را نخواهیم داشت، صبح شنبه، ۲۲ شهریور، از مقابل سازمان صداوسیما تشییع شد. مراسم تشییع پیکر حسین عرفانی که روز چهارشنبه بر اثر سرطان ریه درگذشت، در میان جمعی از همکاران و دوستانش برگزار شد. در این مراسم سوگواری، شوخ‌طبعی از ویژگی‌های اخلاقی این هنرمند بود که دوستانش از آن یاد می‌کردند. پس از خواندن نماز، پیکر این هنرمند بر دوش دوستان و همکارانش به سمت قطعه هنرمندان بهشت‌زها تشییع شد.

در مراسم تشییع حسین عرفانی، منوچهر والی‌زاده ضمن تسلیت به دوستان و همکارانش و اشاره به ۶۰ سال دوستی و همکاری با حسین عرفانی گفت: او از خانواده‌ام به من نزدیک‌تر بود. ما از ۱۹۲۰ سالگی در کنار هم بودیم و از روزی که مریض‌احوال شد، دیگر شاهد آن نشاطی که برایم شناخته‌شده بود در چهره‌اش نبودم. با شنیدن خبر بیماری حسین عرفانی همه واحد دوبلاژ تکیده شد. او دوستی بسیار بانشاط، زمینی و خندان بود و ما یک عمر از او جز محبت، چیزی ندیدیم. هروقت با حسین صحبت می‌کردم و از او می‌پرسیدم این‌همه محبت مردم را چطور می‌توانیم جواب دهیم می‌گفت من که خجالت می‌کشم و سرم را پایین می‌اندام و می‌روم. وی با اشاره به آمدن بهار، دختر حسین عرفانی که آمده پدرش را ببیند، اما حسین دیگر رفته است، گفت: من از خداوند می‌خواهم به مهسا و بهار و هومن (فرزندان حسین عرفانی) و به شهاب نظریان (همسر حسین عرفانی) قدرت بدهد تا این مصیبت را تحمل کنند.

این دوبلور که حال مساعدی نداشت، افزود: باور کنید حسین تا لحظه آخر می‌خندید. ما ۶۰ سال با هم کار کردیم و عمرمان تمام شد، خداوند به همه دوستانی که به فکر جدایت دوبله هستند سلامتی دهد. ژرژ پطروسکی، صدایپشه و همکار قدیمی عرفانی که با هم ۵۰ سال رفاقت کرده‌اند، گفت: او ساعت‌ها و ساعت‌ها برای کارش وقت می‌گذاشت، نقش بازی می‌کرد و انرژی صرف می‌کرد و بین کارش نیز با جوانان شوخی می‌کرد و حرف می‌زد و در کنار اینها در پایان شب چنان انرژی‌ای داشت که گویی تازه از منزلش آمده است. مرگ حق است و خوش‌به‌حال کسانی که در پایان این راه آثار خوبی از خود به‌جا می‌گذارند. در این مراسم پرویز ربیعی، حمید منوچهری، منوچهر اسماعیلی، فرزاد حسنی، منوچهر آذری، علیرضا جوادینیا، حسن کاخی، میرظاهر مظلومی، افشین زینوری، سیامک آبتون، ابوالحسن تهامی‌نژاد، بهمن هاشمی، بیژن علی‌محمدی، ظفر گرابی، اردشیر منظم، رضا بنفشه‌خواه، شهراد بانکی، ژرژ پترسی، تورج نصر، اردان شجاع‌کاو، شکرخدا گودرزی، منوچهر شاهشواری، مدیرعامل خانه سینما، مجتبی نقی‌ای، مدیر امور دوبلاژ سینما، چنگیز جلیلودن، اکبر منانی، سعید شیخ‌زاده، کامران ملکی و دختر و همسر مرحوم عرفانی حضور داشتند.

اهمیت نام یک هنرمند

عرفانی با نام کامل حسین عرفانی‌پارسایی، متولد ۱۳۲۱ تهران، از بزرگ‌ترین دوبلورها و گویندگان ایران بود. او کار دوبله را از سال ۱۳۴۰ و مدیریت دوبلاژ را از سال ۱۳۵۶ آغاز کرد. او پیش از ورود به عرصه دوبله با سینما و دوبلورها آشنا بود و در ۱۹ سالگی به علی کسمایی در استودیو مول‌روز معرفی شد. پس از مدتی نزد احمد رسول‌زاده رفت و در فیلم «پروفیسور کم‌حافظه» به کار گویندگی پرداخت که در آنجا احمد رسول‌زاده او را به‌عنوان یک دوبلور خوب آینده برشمرد. سپس به استودیو شهاب رفت. از شاگردانش می‌توان به پیمان برازنده اشاره کرد. دوبلور شهریار پس از آن با مدیران دوبلاژ بسیاری، از جمله عطا‌الله کاملی آشنا شد و در اولین نقش اول خود به‌جای اورسن ولژ صحبت کرد. او با بیش از ۵۰ سال فعالیت، دوبلور بازیگران ایرانی مانند اکبر عبدی، کاظم افرنдіان، جمشید هاشم‌پور، محمد برسوزیان و محمد مطیع بوده است. صداییشگی به‌جای همفری بوگارت از مهم‌ترین فعالیت‌های حسین عرفانی در عرصه دوبله بود و مردم ایران به‌ویژه هم‌نسلان عرفانی، این هنرپیشه خارجی را تنها با صدای او می‌شناسند. عرفانی در فیلم‌هایی چون «سراسر شب»، «داشتن و نداشتن»، «گن‌گاه تاریک»، «دست چپ خدا»، «کی لاگوه» و «گنج‌های سیرا مادره» به‌جای این بازیگر مطرح هالیوود صحبت کرده است.

سعید کنگرانی در ۶۴ سالگی درگذشت

آخرین فیلم او پیش از وقایع بعد بود که با وجود تهیه‌کنندگی بنیاد مستضعفان توقیف شد.

پس از آن چند کارگردان برای ایفای نقش به او پیشنهاد کار دادند، از جمله علی حاتمی برای فیلم «مادر» که او را برای ایفای نقش فرزند عارف‌مسلسل خانواده (که بعدها امین تارخ آن را بازی کرد) در نظر گرفته بود، ولی کنگرانی در سال ۱۳۶۴ بدون ذکر دلیل ممنوع‌الکار اعلام شد و از ادامه فعالیتش جلوگیری به‌عمل آمد. با وجود تلاش فراوان، او نتوانست حکمش را تعدیل کند. نهایتاً در سال ۱۳۶۷ ایران را ترک کرد. یک سال در دوبی اقامت داشت و سپس به کالیفرنای آمریکا رفت و به‌مدت ۱۶ سال از ایران و بازیگری حرفه‌ای دور ماند. پس از بازگشت به ایران در فیلم سینمایی «ازدواج به سبک ایرانی» ایفای نقش کرد. پس از آن قرار بود در فیلم «فرزند صبح» نیز بازی کند که موجباتش هرگز فراهم نشد. در شهریور ۱۳۹۷ درست یک هفته پیش از مرگ او، پس از ۱۴ سال دوری‌اش از سینما، خبر آمد که او مجدداً با بازی در شبکه نمایش خانگی و در مجموعه «رقص روی شیشه» به عرصه بازمی‌گردد که مرگ نابهنگام در ۶۴ سالگی، این فرصت را از او ربود. اتفاق عجیب در سال‌های ممنوع‌الفعالیتی او، انجام گفت‌وگویی با

بهناز شیربانی: انتخاب فیلم ایرانی برای معرفی به

آکادمی اسکار سال‌هاست که به محل بحث بسیاری از اهالی سینما تبدیل شده. پروسه انتخاب فیلم از میان تولیدات پرتعداد سینمای ایران، اعضای که دست به انتخاب می‌زنند و در نهایت انتخاب گزینه نهایی توسط این گروه به‌عنوان فیلمی که بتواند تا حد زیادی نماینده شایسته سینمای ایران در آکادمی اسکار باشد، معمولاً حواشی بسیاری را به همراه دارد، اما امسال برخلاف سال‌های گذشته در مدت‌زمانی کوتاه‌تر، اعضای هیئت انتخاب فیلم ایرانی که با میزبانی بنیاد سینمایی فارابی در تعامل مستقیم با خانه سینما و سازمان سینمایی و امور سمعی و بصری، سازماندهی شد و افرادی مانند آتوسا قلمفرسایی (طراح صحنه و لباس) و محمد آلا‌پوش (فیلم‌بردار)، امین تارخ (بازیگر)، فرهاد توحیدی (فیلم‌نامه‌نویس)، رامین حدیدی‌فاروقی (منتقدساز)، محمدمهدی عسگریور (کارگردان) و قاسم قلی‌پور (تهیه‌کننده) و رائد فریدزاده (معاون بین‌الملل بنیاد سینمایی فارابی) در این گروه حضور داشتند، برخلاف سال‌های گذشته که از میان ۱۰ گزینه به مرور به سه و در نهایت به گزینه اصلی می‌رسیدند، امسال در مدت مشخص‌تری سه فیلم نهایی ایرانی برای معرفی به آکادمی اسکار را رسانه‌ای کردند.

خروجی هیئت انتخاب فیلم ایرانی برای معرفی به آکادمی اسکار، پس از بازخوانی مقررات و بررسی فهرست تمام فیلم‌های اکران‌شده و حتی حاضر در نوبت اکران شامل بر ۱۱۰ عنوان و بازبینی برخی از عناوین مورد بررسی، به فهرست کوتاه سه فیلم، «بدون تاریخ، بدون امضا» به کارگردانی وحید جلیلودن، «تنگه ابوقریب» به کارگردانی بهرام توکلی و «شماره ۱۷ سهیلا» به کارگردانی محمود غفاری رسیدند. مقررات فرهنگستان که در سال جاری در شکل بیان مفاد – به‌ویژه در زمینه نحوه انتخاب فهرست کوتاه و نامزدها- تغییراتی قابل‌توجه داشته است، احراز شرایط ذیل را برای فیلم‌های حاضر در رقابت اسکار بهترین‌فیلم خارجی‌زبان ضروری دانسته است

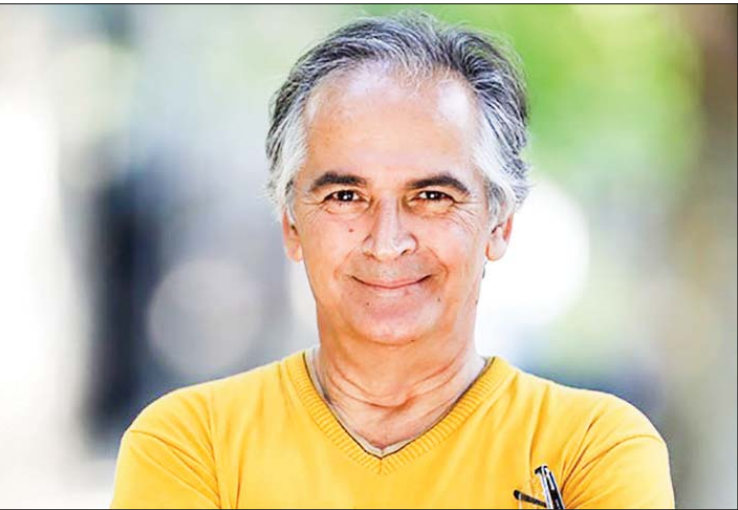
تولید در خارج از ایالات متحد به دیالوگ‌هایی اساسا به زبانی غیرانگلیسی

امکان معرفی یویانمایی با مستند بلند

نخستین اکران عمومی در کشور مبدأ در فاصله زمانی یک سال گذشته به مدت یک هفته متوالی به قصد منفعّت مالی تهیه‌کننده و صاحب سالن سینما (بنا بر مدارکی که می‌یابست به فرهنگستان تحویل شود، این نمایش متوالی می‌بایست در حداقل یک سالن سینمای ثابت اتفاق افتاده باشد)

برخورداری از شرایط اکران و تبلیغ بر مبنای عرف

هنر

با سینما تجارت کنم. این را خیلی خوب می‌دانستم، اما در فیلم «در امتداد شب» موضوع مالی برایم مهم‌ترین بخش قضیه بود، درعین‌حال نمی‌خواستم روی اعتقاداتم با بگذارم. ماجراهای بعد از «در امتداد شب» به‌قدری عظیم و بزرگ بودند که در تمام زوایای زندگی اجتماعی‌ام اثر گذاشتند و حتی شکل‌وشمایل خانوادهم را نسبت به من عوض کردند. این فیلم چنان تأثیری گذاشت که تمام خواهر و برادرهایم درگیر این شهرت شدند».

مجله تندروی «عصر اندیشه» بود که در آن کنگرانی از سینمای پیش از انقلاب اعلام برائت می‌کرد. او در این گفت‌وگوی جنجالی گفت: «در امتداد شب» برایم دار مکافات شد. یکی از دلایل اوج‌گرفتن شهرتم در جامعه، این فیلم و سریال «دایی‌جان ناپلئون» بود، درحالی‌که آن‌همه فیلم خوب کار کرده بودم و اساساً روی شیشه» به عرصه بازمی‌گردد که مرگ نابهنگام کارگردان برایم مهم بودند. از یک جایی تصمیم گرفته بودم روی این دو موضوع دقت کنم. من نمی‌خواستم

نگاهی به ۳ فیلم نهایی ایرانی برای معرفی به آکادمی اسکار

در سینمای جنگ محسوب می‌شود. از سوی دیگر پرداخت بخشی از تاریخ جنگ با استناد به مستنداتی که از آن برهه زمانی وجود دارد و بازی بازیگرانش نیز بخش دیگری از مورد توجه قرارگرفتن این فیلم نزد مخاطب عام و خاص سینمای ایران است. مصطفی جلالی‌فخر، سینمایی‌نویس، در بخشی از یادداشتش درباره این فیلم سینمایی آورده است: «اشتباه است که فکر کنیم کوشش فیلم صرفاً به سه دلیل کیفیت تکنیکی جلوه‌های ویژه و فیلم‌برداری و صداگذاری است. این درست که تمام این اجزا توانستند استانداردهای جدیدی در سینمای ایران ایجاد کنند، اما باورپذیری فیلم به آدم‌ها و موقعیت‌های آن است و اتفاقاً به‌نفع فیلم است که روایت کلاسیک ندارد و اوج و فرودی در کار نیست. اوج اثر فراتر از داستان و در جایی رقم می‌خورد که آدم‌های هم‌طراز این‌کارزار، برای حفظ تنگه/ وطن/ آرمان به شکل فجیعی به خاک‌وخون کشیده می‌شوند. تماشای فیلم، یک توصیه لازم است». «تنگه ابوقریب» یکی از سه فیلم درنظرگرفته‌شده برای معرفی به آکادمی اسکار است و باید دید در نهایت می‌تواند گزینه نهایی

هیئت انتخاب باشد یا خیر؟

«بدون تاریخ، بدون امضا»

مصادف‌شدن نمایش این فیلم سینمایی با روزهای پایانی سال ۹۶ و اعتراض عوامل این فیلم به زمان نامناسب اکران فیلمشان و بعد حضور متعدد در جشنواره‌های داخلی و دیده‌شدن این فیلم باعث شد در ماه‌های ابتدایی سال ۹۷ اخبار متفاوتی از حضور جشنواره‌ای این فیلم در داخل و خارج کشور رسانه‌ای شود و در نهایت هفته گذشته بود که این فیلم در آکادمی سینماسینما آخرین جویابزش را نیز کسب کرد تا در زمره فیلم‌هایی دسته‌بندی‌شود که شایستگی حضور در میان سه فیلم ایرانی نهایی معرفی‌شده به آکادمی اسکار را داشته باشد. ورایتی در یادداشتی درباره فیلم «بدون تاریخ، بدون امضا» نوشت: «این فیلم که از ساخته قبلی کارگردانش، وحید جلیلودن ساختار دقیق‌تر و حساب‌شده‌تری دارد، به اکتشاف در پاسخ به پرسش‌هایی در مورد گناهکاربودن و مسئولیت‌پذیربودن در میان دسته‌ای از مردم می‌پردازد که همیشه در لبه قانون زندگی می‌کنند.

یک نقش آفرینی تمام‌عیار از نوید محمدزاده که در فیلم «ناهید» هم توانست در جشنواره فیلم فجر جایزه بهترین بازیگر نقش مکمل را کسب کند، در فیلم «بدون تاریخ، بدون امضا» دیده می‌شود و هسته احساسی فیلم را شکل می‌دهد». فرصت کوتاهی تا معرفی فیلم نهایی برای معرفی به آکادمی اسکار باقی است و باید دید امسال قرعه به نام کدام‌یک از این سه فیلم خواهد افتاد؟

شماره ۱۷ سهیلا

تنگه ابوقریب

بدون تاریخ، بدون امضا

پذیرفته در صنعت سینما

عدم پخش عمومی پیش از آغاز اکران سینمایی به هر صورتی (به‌جز نمایش‌های غیرانتفاعی فرهنگی)

ارائه گواهی کشور معرفی‌کننده مبنی بر حضور اتباع و یا مقیمان کشور معرفی‌کننده در مقام عوامل خلاق تولید و مؤلف فیلم

عدم ضرورت نمایش عمومی فیلم معرفی‌شده

«شماره ۱۷ سهیلا»

انتخاب فیلم «شماره ۱۷ سهیلا» به کارگردانی محمود غفاری شاید برای بسیاری غافلگیرکننده بود؛ فیلمی که در اکران عمومی نیز کمتر مورد توجه قرار گرفت و در فرصت محدود حضور روی پرده آن‌طور که باید دیده نشد. این فیلم روایت‌کننده داستان دختری میان‌سال است که زمان ازدواج او به تأخیر افتاده و با توجه به مشکل زنتیکی‌ای که دارد، در تلاش است که هرچه سریع‌تر ازدواج کند تا بچه‌دار شود. انتخاب این فیلم در میان سه فیلم

هنرمندان تئاتر خراسان رضوی در نامه به وزیر ارشاد:

از تضییع حقوق ما جلوگیری شود

سریع‌تر و جدی موضوع تا به‌نتیجه‌رسیدن امر و یافتن پاسخی درخور شأن هنرمندان زحمتکش شهرستان را که همواره با تلاششان چراغ هنر را در این مرزوبوم روشن نگاه داشته‌اند را خواستاریم.

زیر آسمان فیروزهای

تجلیل موزه هنرهای معاصر نیویورک از محمود کلاری

● موزه هنرهای معاصر نیویورک (MOMA) از محمود کلاری، فیلم‌بردار شناخته‌شده سینمای ایران، تجلیل خواهد کرد. این موزه یکی از مهم‌ترین موزه‌های هنرهای مدرن جهان محسوب می‌شود. موزه هنرهای معاصر نیویورک درباره کلاری نوشته است:

«سینمای معاصر ایران از دهه ۷۰ به‌بعد با ارائه تصویری معتبر و ساده از زندگی به شیوه‌ای نئورئالیستی به جهان شناسانده شد و مورد تحسین قرار گرفت. واقعیت چندلایه جامعه ایران به کمک فیلم‌های مفهومی با موضوعات متنوع مثل زندگی شهری، مسائل زنان، درام درون‌گرایانه و فلسفی با وجود محدودیت‌ها به جهان معرفی شد. محمود کلاری، فیلم‌بردار سینمای ایران، یکی از چهره‌هایی است که به این نگاه عمیق و چندوجهی کمک کرده است. در کارنامه او فیلم‌برداری برخی از تحسین‌برانگیزترین فیلم‌های افرادی نظیر اصغر فرهادی، عباس کیارستمی، داریوش مهرجویی، بهمن فرمان‌آرا و... وجود دارد. علاوه‌براین همکاری با کارگردانان جوان و نوظهور او را تبدیل به فردی ماندگار در گستره سینمای ایران کرده است. کلاری برای فیلم‌برداری بر فیلم شیوه منحصربه‌فردی را ایجاد می‌کند؛ از کار با دوربین روی دست گرفته تا مینی‌مالیستی کامل، از مکان‌های آرام در روستاها تا شهرهای بزرگ و شلوغ، نماهای کوتاه و تک‌پلان‌ها تا سکانس‌پلان‌های طولانی (در یکی از فیلم‌ها سکانس‌پلانی با زمان‌بندی بالای دو ساعت، یعنی تمام مدت‌زمان فیلم) همه اینها به این معناست که هیچ مرزی برای او وجود ندارد. این کلاری با پیش از سه دهه فعالیت نگاه ما را بر ایران متمرکز کرده است».این نمایشگاه شامل ۱۲ فیلم از سال ۱۳۷۵ تا حال‌حاضر است؛ فیلم‌هایی که توسط ۱۰ کارگردان ساخته شده که خود کلاری هم یکی از آنهاست.

تازه‌ترین فیلم محسن تانابنده به‌زودی مقابل دوربین می‌رود

● **گروه هنر:** بعد از قطعی‌شدن حضور مهناز افشار در فیلم «قسم»، سعید آقاخانی هم حضورش در این فیلم قطعی شد. «قسم» نام موقت دومین ساخته سینمایی محسن تانابنده است که این روزها آخرین مراحل پیش‌تولید و انتخاب بازیگر خود را پشت‌سر می‌گذارد. سعید آقاخانی که پیش از این به‌عنوان کارگردان با محسن تانابنده در فیلم «لامپ صد» همکاری کرده بود، حالا به‌عنوان بازیگر قرار است در فیلم قسم با او همکاری کند. «قسم» یک درام اجتماعی است که فیلم‌نامه آن را خود محسن تانابنده نوشته. تهیه این فیلم را جلیل شعبانی برعهده دارد و سیروس مقدم هم به‌عنوان مشاور کارگردان در تهیه و تولید آن همکاری خواهد داشت. تورج اصلائی، مدیر فیلم‌برداری پروژه و حسن مصطفوی و رضا سخایی هم به‌ترتیب به‌عنوان مدیر تولید و دستیاراول کارگردان فیلم «قسم» هستند. شنیده‌ها حاکی از آن است که محسن تانابنده برای ساخت این فیلم با سازمان اوج همکاری دارد، هرچند که تا به اینجا خبر این همکاری از سوی سازمان اوج تکذیب شده است. در صورت قطعی‌شدن این خبر، بعد از سریال «پایتخت»، این دومین همکاری محسن تانابنده با سازمان اوج است.

اجرای نمایش «دهانی پر از کلاغ» نوشته جمشید خانیان

● کامبیز جهانگیری بآبادی قصد دارد نمایش «دهانی پر از کلاغ» نوشته جمشید خانیان را از اول مهر در پردیس تئاتر تهران روی صحنه آورد. او فارغ‌التحصیل رشته تئاتر از دانشکده سوره است و تاکنون با آثار نمایشی در جشنواره‌های دانشجویی حضور داشته است و «دهانی پر از کلاغ» نخستین تجربه حرفه‌ای او در عرصه تئاتر است. کامبیز جهانگیری بآبادی در گفت‌وگو با هنرآنلاین درباره انتخاب این اثر نمایشی از جمشید خانیان گفت: ازآنجاکه متن این اثر دارای جغرافیای خاصی نیست و به مکان مشخصی اشاره ندارد، برای من بسیار جذاب است و در ابتدا که نمایش‌نامه را خواندم، به یاد داستان معروف هابیل و قابیل افتادم. دو برادر پس از ۱۷ سال در مکان نامشخصی با یکدیگر دیدار می‌کنند و خاطراتشان را از دوران کودکی، نوجوانی تا جوانی‌شان که در جنگ گذشت، مرور می‌کنند. آنها با اینکه دوقلو هستند، در خانواده بسیار مورد تبعیض قرار گرفته‌اند و این موضوع برادر کوچک‌تر را دچار کینه و عقده کرده است.